

OBSAH

PŘEDMLUVA	9
SOUHRN – CHARAKTERISTICKÉ RYSY ALZHEIMEROVY CHOROBY	10
ÚVODEM	11
1. DEFINICE, ETIOPATOGENEZE, SYMPTOMATOLOGIE, PROGRESE	13
1.1. Definice	13
Hlavní klinické problémy demencí	13
Přehled příčin poruch paměti a intelektu napodobujících demencí	14
AD a ostatní typy demencí	14
Genetické kauzální a rizikové faktory Alzheimerovy choroby	15
1.2. Etiologie	15
Hlavní typy demencí	15
Alzheimerova choroba – rizikové a protektivní faktory	16
Cholinergní hypotéza Alzheimerovy choroby	16
1.3. Charakteristické patologickoanatomické, biochemické a klinické projevy	18
Neurochemické změny provázající stárnutí	19
Nejdůležitější anatomické znaky	20
Faktory, které se mohou podílet na změně neuronální kalciové homeostázy při stárnutí a při demenci	21
Možnosti ovlivnění neuronální smrti	22
Změny koncentrací různých neurotransmiterů při Alzheimerově chorobě	23
1.4. Klinický obraz	23
Narušené kortikální funkce	23
Časné příznaky demence	24
Sedm fází průběhu demence	26
2. INCIDENCE A PREVALENCE DNES A ZÍTRA	27
Faktory ovlivňující hodnocení prevalence demenčních syndromů	28
3. SOUČASNÉ A BUDOUCÍ MOŽNOSTI SCREENINGU, VČASNÉ DIAGNOSTIKY, DIFERENCIÁLNÍ DIAGNOSTIKY A STANOVENÍ PROGNÓZY Z HLEDISKA VOLBY OPTIMÁLNÍHO ZPŮSOBU LÉČBY	31
Včasná diagnóza demence	31
Doporučený postup při diagnostice demence	32
Diagnóza	32
Podpůrné dg. známky	32
Příznaky	34
Standardizovaná klinická diagnostická kritéria	35
Charakteristické příznaky pro stanovení diagnózy	35
Kritéria NINCDS/ADRDA pro klinickou diagnózu	36
Nejčastější klinické příznaky v jednotlivých stádiích	37
Časná detekce rizikových osob – zkrácená verze pro praktické lékaře	39
Čtyři nejčastější příčiny úbytku kognitivních funkcí v průběhu stárnutí	39
Kritéria AACD (AAMI)	40
Dotazník zjišťující poruchy paměti (MAC-Q) pro osoby s benigní zapomnětlivostí stárnoucích	41
Face-hand test (instrukce a provádění)	42
Vyšetření demencí a jim podobných stavů – směrnice IPA 1988	43
Diferenciální diagnostika demence a deprese	43
Zkrácený dotazník geriatrické deprese podle J. A. Yesavage	44
Hodnoticí škály užívané u pacientů s demencemi	45
Hodnoticí škála ADL	45
Hodnoticí škála IADL	46

Stupnice soběstačnosti pacienta s Alzheimerovou chorobou	46
Stupnice celkové deteriorace	47
MMSE	48
Ischemické skóre Hachinskeho a spol.	51
Test kreslení hodin podle Schulmana a spol.	52
SPMSQ - Short Portable Mental Status Questionnaire	53
Hodnocení poruch chování při demenčních procesech	53
Možnosti využití zobrazovacích metod v diagnostice Alzheimerovy choroby	56
4. SOUČASNÉ TERAPEUTICKÉ MOŽNOSTI A KRITÉRIA	
PRO ROZHODOVÁNÍ O VOLBĚ LÉČBY A JEJÍM ZAHÁJENÍ	59
Preventivní strategie u AD	60
Možnosti primárně preventivního ovlivnění rizikových faktorů	60
Východiska a prostředky farmakoterapie kognitivních poruch u AD	61
Strategie farmakoterapie AD	61
Farmakologická léčba AD	61
Možnosti zvýšení neurotransmise acetylcholinu	63
Strategie užívané k podpoře cholinergní neurotransmise	65
Ideální inhibitor acetylcholinesterázy by měl mít tyto vlastnosti	67
Inhibitory acetylcholinesterázy	68
Terapie poruch chování a sekundárních poruch	71
BPSD	72
Můžeme AD (vy)léčit?	72
5. FARMAKOEKONOMICKÉ A SPOLEČENSKÉ PODMÍNKY TERAPIE	75
Finanční náklady na AD	75
Náklady na péči o nemocné Alzheimerovou chorobou	76
Situace v ČR	77
Kritéria pro zařazení nemocného do léčby (při nesplnění kteréhokoli z nich nebude léčba hrazena)	79
Pozitivní kritéria, jejichž splnění lze hodnotit kladnými body (jednak přispívají k potvrzení diagnózy, jednak souvisejí s prognózou léčby)	79
Jiná současná léčba (pozitivní body)	79
Negativní kritéria, jejichž splnění lze hodnotit zápornými body	80
Jiná současná léčba (negativní body)	80
6. ZÁVĚRY	83
Koho, kdy, jak, čím, kde a za co léčit?	83
PŘÍLOHY	87
Tři stadia Alzheimerovy choroby	87
Screeningové funkční vyšetření	88
Psychiatrické vyšetření	89
Vyšetření mentálního stavu	89
Deset rad lidem pečujícím o nemocné s Alzheimerovou chorobou	90
Další doporučení	91
Fotografická dokumentace panelové diskuse	94
Inzertní příloha	97